

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Kibontakozás.

A „Debreczen“ számára írta: I. Irsay József
ref. lelkész, orsz. képviselő.

Meglesz. Okvetetlen meg kell lennie! Javunkra dől. Örökké annak kell lenni, amit a nemzet akar. Sohase volt másként és nem is lehet másképpen. Ez az eset se különb a többinél. Napirenden levő válságunk is testvér a régiakkal.

Látott sokat illet ez a szegény — bele van tanultva. Ha akarnám se tudnám leírni, hányszor szakadt föl a régi sebek.

De azért mégis — igaz próféta akarok lenni, ha azt jósolom — hogy úgy kell legyen minden, ahogy a nemzet akarja.

Csakhogy meg kell keressük — hol a nemzet!? Töltsetek olajat a lámpátokba — sokat és jertek induljunk el, keressük meg, hol van.

Függetlenségi, 48-as, Kossuth-pártunk követeli félszázadon át, (nehéz időkben is) hiven ápolta elvei megvalósítását. Általános többségben van. Hazánk népe, nemzetünk — mikor itélt — neki adta a pálmát, de őt küldé a harcra is. És férfiasan állja — a küzdő homokot. Azonban ellenségeink beszélnek is, írják is, — hogy nem egységes a párt, összeesküvéseket szövünk vezéreink ellen, csoportok vannak köztünk stb. stb. Kérdjétek meg azonban a pártban, a párton kívül és mindenütt széles e hazában —

van-e egyetlen lélek, aki ne biznék Kossuth Ferencben!

Alkotmánypárti szövetségünk nem tartja alkalmasnak az időt a — 48-as igazságok követelésére. Figyelemmel kísérik sokan a „Nemzeti Társaskör“ (régisabadelvűek romjai) — gyűlésezeit. Dicsekednek 67-es nyerő számokkal. Keressetek azonban magyart, aki kételkednék Andrássy Gyula gr. hazafiságában. Nem találtak . . .

Bár ne lenne; — de van nekünk grófunk elég, akiknek a nevét ma is sóhajtván mondja ki a magyar. — Örökössei a pozsonyi és eperjesi törvény sok vértanúinak. Osztózi a Rákóczy-birtokoknak. Vezetői a 48-as muszka betörőknek.

De azokat egyiket se Andrássynak híjják.

Néppárti segítő társaink is vitatkoznak minden nap. Itélgetik a 48-asokat. Szélbaliaknak mondják őket. Egerek a beteg oroszlán ellen. Hivatkoznak ők is a nemzetre. Azonban az olvasó nép nem felejtethi, hogy Székcsák Ferenc dr. tót orsz. képviselő nyílt ülésen mondta nekik, — miszerint egy táborban hadakoztak nem is olyan régen . . . Megcáfolták. Nem is igaz. De a szó kimondatott . . . Pedig a Zichyek legjobbjai, ugyancsak kivették részüket a nemzeti küzdelemből.

Pártos magyar, pártoskodik, minden párton végnélkül.

Beleszédül az olvasó nép, ha tuda-

kozza az irásokból — melyik párt mit kíván? A nemzetet már nem is kérde senki.

Tördőfészként hat a nemzetre Fel-séges Királyunk „tagadószava!“ — Tele van panasszal minden száj, — hogy Ausztria nem enged . . . Az lesz a legderekabb magyar, aki legtöbb „engedményt“ hoz — Bécsből.

Gyöngé magyar volt pedig, aki feltalálta ezt a szót: „engedmény.“

Egyezer esztendő van, a magyar háta mögött — böcsülettel ragyogó. És ha nem fogyott ki lámpátokból az olaj — keressetek nekem egy napot, egy helyet, egy személyt; — amikor, ahol és valaha „engedményt“ adott a magyarnak. Hiszen nekünk még az Isten se ad ingyen semmit. — Hát Bécs! . . .

Nemzetünket pedig hol találjuk? . . . A szántóvető kettős verejtekkel, forró könnyel — szántja ki a buzáját — tavaszt vet utánna. — És várja az esőt.

A magyar kereskedő és magyar iparos — busan tekinti a meghervadt és megszáradt „tulipánt“ — amit a magyar lelkesedés tüze — elégetett.

Az iskolás gyerekek nemsokára „examentre“ állanak. Galambszívű leánykák elszavalják.

„Átok szállta meg a magyart,
Hogy az soha együtt nem tart —“

Bátor fiucskák kiállanak az emelvényre és elmondják:

A boszorkány.

(Hajdusági történet.)

Magas volt, szőke volt Boros Pila. Veres övet is viselt. Rendelkezett a baglyok felől. Némelykor fekete disznó alakjába öltözött.

Stephánus Kóss legényember azon éjszaka ösmerte meg Boros Pilát, midőn apja parancsolatjára a malomba ment „szer“ után nézni. Őszi éjszaka volt. Midőn a malomhoz érkezett, feljajdult Stephánus Kóss. A borzalomtól jajdult fel.

— Én Istenem! . . . Fehér lepedős valamit látott ott. Hogy micsoda? Nem tudta. Többen is voltak. Megragadták. Kocsira dobták. Kivitték a pusztaságba. A pusztaságban farkasok csapásoltak. Kezdődött a rétség süppedékes mezőivel és a Kosárhalmnál táboroztak le. Tűzet raktak. Éttek. Ittak. Én Istenem! A réti ködből árnyék alakok libbentek a halomtetőre. Égett a szemök. Nádsipon sipoltak. Karikában járta a tánc. Öreg asszonyok, fiatal menyecskek lepedőben ugrándoztak a ködből támadt rémalakokkal. Stephánus Kóss lidérccláng lobbanását is látta ajkukon. Stephánust Boros Pila ragadta táncba. Átkos esküvel kellett fogadnia, sohasem beszél a történetekről.

Hajnaltájt örletős emberek jöttek a malomhoz. A malom kerengő sátra alatt lázbetegen találták Stephánus Kóss.

Nagy betegségbe esett Stephánus Kóss. Többek javaslására a hadházi tudós asszonytól

hoztak neki gyógyfüveket. Későn este érkeztek haza szülei Hadiháziól. Öreg Martin Kóss gazda künn az ólban csutakolta a lovakat. Felesége a pitvarban foglalatoskodott. Midőn egyszer csak keserves jajgatást hallott Kóssné asszony. Beteg legényfia kiáltotta belőlről:

— Anyámasszony jöjjön be, mert mindjárt megölnék ezért a fűért.

— Teremtő atyám! Öreg Kósné asszony alig merte benyitni az ajtót, olyan zsibajgás volt odabenn. A láztól kivert testű Stephánus borzongva panaszlotta:

— Boros Piláék jártak itt. Eljöttek a fűért.

Hiába keresték, nem is találták sehol a fűvet. Boros Piláék az ablakon keresztül kivették a beteg legényember kezéből a fűvet.

Ördögös volt Pilának a szerelme is. Bujdosó Tar János volt a paráznságban cimborája. Az a fekete Tar János, akiről rebesgették, hogy a temetőben a halottak sírját is megrabolta . . . Ezt a fekete Tar Jánost szerette Pila. Midőn pedig találkozott, mindenütt erdő-berek támadt körültek, hogy senki se láthassa a parázna gonoszokat. Szilágyi György egyszer meg is fenyegette Pilát:

— Pila! Ugy vigyázz magadra, hogy a hadnagyok elé adom a dolgodat.

— mde még Pilának állott fellebb.
— Szabó ne keverj, Gyurka! mert bizony mig élsz, megemelegeted. Olyant cselekszem ve-

led, hogy még Tatárországból is haza kell jönnöd, Hiába perel én velem az egész város . . .

Szilágyi György juhász a farkast is megfojtotta a meztelen kézzel, mégsem merete a hadnagyok elé adni a Boros Piláék dolgát.

Saját vérért sem kímélte Pila. Mert bár a boldogult urától felnőtt ember fia is volt neki, vagyonát, tallérjait mind a fekete Tarnak adogatta. Midőn pedig a menyé elment Pilához és kérlette Pilát:

— Napamasszony, az uram, a kegyelmed fia küldött engemet.

— Aztán mit akartok ti én tölem?

— Azt üzenté az uram, ne pocsékolj a pénzt arra a bitangra, a fekete Tarra.

Mint a mérges kigyó, úgy menyé ellen tarjászkodott Boros Pila.

— Várjál rá, mert nagyon megbánod ezt. Ez a fiatal menyecske az anyja házában lakott az urával. Éjszaka kenyeret dagasztott a fiatal asszony és egyszerre csak reszketni kezdte a tekenő mellett.

— Anyám! Édes anyám.

— No, mi bajod, lányom?

— Édes anyám, hiv engem a napam ki a házból.

Az öreg asszony már az ágyban fektült és még figyelmeztette lányát.

— Ne menj ki, édes lányom ki ne menjél. Azonban a fiatal asszony mégis kiment, mert ki kellett mennie, de sirva fordult vissza a sötét udvarból.

„Nyögte Mátyás bús hadát,
Bécsnek büszke vára!”

Az évszázó ünnepi vers lesz:

„Rossz időket értünk
Rossz csillagok járnak!”

A politikusok pedig — válogatva sokan — mennek Bécsbe. — Kettő se mond egyet . . . Mit kíván hát a magyar?! . . .

Én uram, én Istenem! — akármilyen későn, — csak jönne el már az idő egyszer, hogy minden magyar „egyet” mondjon Bécsben.

Ne panaszkodjunk azonban, — másnak még rosszabbul van dolga. Szomszédunkban ifju törökök öreg törököket öldökölnek. A szultánoknak gonosz napjaik — vannak, vannak, vannak . . .

Voltak nálunk is nehezebb napok. Ha lámpátok világa hátravet vagy egy sugárt, mit láttok? Máglya, bitó, golyóktól a porbahulló hősök. Vagy éjfél sötétben, fekete alakok, lefordított fáklyával, titkos jelszóra — megtöltik a mohos kriptákat . . .

Pártos magyarok — vigyázzatok!

Királyhűségünk és hazafiságunk tartott meg 1000 — esztendeig. Atyai királyunk, Apostoli Felsége — vagy minél később öröklötti alkotmányos utódai nem állíthatják olyan forduló csapásra ezt a leghivebb nemzetet, hogy e lelke gyökerén fakadt kettős érzés között válogasson. Vagy — ne add Uram — elhagyja egyiket a másikért . . .

Azért gondolom én, hogy nem leszek hamis próféta. — ha jósolom — hogy mindig meglesz a magyarnak, amit kíván, amit akar a magyar. — Csak magyar kell hozzá! . . . Van-e?

Volt. Volt. Volt!

Van-e még olaj a lámpátokban — magyart kereső magyarok? Oltások el és tegyétek rejtett helyre. Találunk mi valamiképp magyart, maholnap az idegenben is lesz annyi, mint idehaza.

Lesz. Lesz. Lesz. Mert lennie kell.

— Jaj, édes anyám, én oda vagyok, mert megbottám egy fekete kantába. De én meghalok három hétre. Három hétre rá meg is halt az asszony. Betegségében eleget mondogatta a szegény fiatal menyecske: — Jaj, ne hagyjatok meghalni; mert a hitvány Tar pénzért kell nekem meghalni.

Magas volt, szöke volt Boros Pila. Veres övet is viselt Pila.

1723-ban, borulatos tavaszi éjszakán, künn a szállásokon, a város árkan kívül, kigyuladt a nánási főhadnagy istállója. A lovak is beégték az istállóban. Lármát ütött a cselédség.

— Hó, hó! Fogjátok meg.

— Elébe a gyújtogatónak!

A szolgálomberek a gerádjá alatt bujkáló alakot láttak. Vasvillával támadtak rá.

— Jaj, ne bántsatok, emberek.

— Hát te vagy az, boszorkány?

— Gyógyfüveket szedni indultam! — mentegetőzött a boszorkány. Azonban hiába szabódott. Boros Pila, számos tudvánlevő cselekedetei miatt nem hittek szavának. Kinpadra vontatták a nemes urak és mivel a tanuk is mindnyájan Pila ellen fordultak, gyújtogatás miatt tüzhálálra ítélték a bűbájost. Vaskoporsóban égették meg. Azóta azt a dombot Égetőhalomnak nevezik és a varjak, a fekete-tarka varjak károgvást szállodognak felette, midőn havas zivatar kerekedik a pusztán . . .

Szabad hajdu.

A haszonbérlet társulatok.*

Az a cél, amelyet a bérlet-szövetkezetek szolgálni hivatottak és amit valóban szolgáltak is, eddig csak részben volt elérhető, mert hiányzott olyan törvényes forma, amely egy haszonbérlet, mint különösen a haszonbérbeadó jogait és érdekeit hathatósan megvédelmezte volna. A szövetkezeti forma ugyanis egymagában nem védte meg ezeket a mindkét részről jogos érdekeket. Főleg az volt a hiánya ennek a formának, hogy a szövetkezeti tagnak a törvény bármely üzleti év végére feltétlen kilépési jogot biztosít és ezt a jogot az alapszabályok nem korlátozhatják. Ezért a szövetkezetek csak ott feleltek meg e célnak, — ahol a haszonbérbeadó a szövetkezet minden egyes tagjának megbízhatóságáról meggyőződést szerzett.

A földmívelési miniszter által legutóbb benyújtott törvényjavaslat ezért a haszonbérlet társulatok intézményét kívánja törvénybe iktatni. A szövetkezetek címe változik meg tehát mindenekelőtt és lesz haszonbérlet társulattá, amely társulat jogi személy marad, de nem kereskedelmi társaság és mint ilyen nem esik cégbejegyzési kötelezettség alá. Alakításuk a telepítési hatóság hatáskörébe tartozik, másnak ilyen társaságot alakítani nem szabad. E hatóság az előmunkálatokat hivatalból vagy az érdekeltek kérelmére fogantatosítja és az előmunkálatok költségeit az állam viseli. A belépés és az ügyvezetés úgy történik, mint a szövetkezeteknél. A közgyűlés, igazgatóság és felügyelő-bizottság olyan hatáskört töltenek be, mint a szövetkezetek hasonló szervei, de a telepítési hatóságnak az ügymenetbe való beavatkozásra széles alapokon nyugvó jogai vannak.

A telepítési hatóság ellenőrzi a haszonbérlet társulat működését, úgy mint az illetékes törvényszék a szövetkezetét, de beavatkozási joga a törvényszék hasonló jogánál sokkal nagyobb terjedelmű és ezen jogának gyakorlására a társulat mellé megbízottat rendel, aki minden igazgatósági vagy felügyelő-bizottsági ülésekre meghívandó és akinek ellentmondása esetén az igazgatósági vagy felügyelő-bizottsági határozat döntés végett a közgyűlés elé terjesztendő. Joga van a telepítési hatóságnak a társulat ügyeiben vizsgálatot indítani, közgyűlést összehívni, pénztárt vizsgálni, a közgyűlést vezetni, az igazgatóság és felügyelő-bizottságot felfüggeszteni.

Kétféle haszonbérlet társulatot különböztet meg a javaslat és pedig külön bérletlek létesítése és közös haszonra való gazdálkodás céljából alakult társulatot. A részjegyek névértéke e szerint különböző módon állapítandó meg. A külön bérletlek létesítésére alakult társulatok részjegyei, illetve az az összeg, amelyet a haszonbérlet társulat tagjai haszonbér és közterhek címén fizet, a földek különböző minősége szerint ugynevezett becsholdak arányában állapítandó meg, a közös haszonra való gazdálkodás céljából alakult társulati részjegy névértéke pedig az az összeg, amely a társulat által az egész haszonbérleti időre fizetendő haszonbér és közterhek összegéből egy kataszteri holdra esik. Értelme ennek az, hogy a jó földből kisebb darab ér annyit, mint a rosszabbtól a nagyobb, a jó minőségűből tehát egy félhold lehet egy becshold, a rossz minőségűből pedig akár két hold is. Akárhol kapja tehát a társulati tag az ő parcelláját, nem holdszám szerint fog fizetni, hanem földjének minősége szerint, vagyis a részjegye szerint. A becslést a telepítési hatóság a társulat kebeléből választott bizalmiférfiakkal végzi.

A társulat megalakulnak akkor tekinthető ha alapszabályait a földmívelésiügyi miniszter jóváhagyta. Arra nézve, hogy milyen intézkedések legyenek az alapszabályokban, a javaslat részletes útmutatást tartalmaz.

A haszonbérleti jog feltétlenül bekebelezendő. Telekkönyvi bekebelezés nélkül ingatlant bérbe venni nem szabad.

A bekebelezett haszonbérleti jog még akkor is fennmarad a haszonbérlet ingatlanon, ha a tulajdonos ellen csőd nyílik meg, vagy ha az illető ingatlan végrehajtási árverés útján tulajdonost cserél. A tagok kilépése annyiban van

* A szomszéd Biharvármegyében éppen a közel múlt időben alakult meg ilyen haszonbérlet-társulat a Csáky gróf birtokán. Szerk.

korlátozva, hogy a javaslat fenntartja a kilépett, avagy kizárt tagok felelősségét mindaddig, amíg a társulatba helyette megfelelő tag belép. Ez a felelősség is nagyobb a szövetkezeti tag felelősségénél, mert a társulat tagja egész vagyonával felelős a társulati tartozásokért, de csak részjegyei arányában. Tehát ha a társulat 100 koronával tartozik és 100 részjegye van, akkor egy részjegy tulajdonosa 2 korona összeg erejéig felelős.

A haszonbérlet társulatok a központi haszonbérlet társulati lajstromba lesznek bevezetve, amelyet a földmívelésiügyi miniszterium telepítési ügyosztálya vezetend.

V. Gy. dr.

A törökországi trónváltás.

(Távirati tudósításaink.)

Az exszultán vagyona.

London, április 30. A Daily Mail konstantinápolyi levelezője jelenti: Az Abdul Hamid exszultán által összegyűjtött vagyon nagyrésze olyan módon van elhelyezve, hogy a pénzt nem lehet lefoglalni. Tudták, hogy Abdul Hamid negyed millió török fontot tart állandóan palotájában elrejtve, de bármennyire keresték is ezt a pénzt, nem tudták megtalálni. Az új szultán ellenben teljesen vagyontalan.

A trónörökös rendje.

Berlin, április 30. Konstantinápolyból jelentik: Török körökben határozottan számítanak rá, hogy a trónöröklés rendjét európai mintára megfogják változtatni. Ebben az esetben Zea Eddin, a jelenlegi szultán fia lesz a trónörökös. Az eunuchok intézményét eltörlik és ezenfelül az udvarnál más gyökeres reformokat is terveznek.

A trónváltás bejelentése Bécsben.

Bécs, április 30. V. Mohamed szultán trónralépését Resid pasa török nagykövet tegnapelőtt adta báró Aehrenthal közös külügyminiszter tudomására.

Egy kis tájékoztató.

Dr. Nagy Zsigmond az „Elnémult harangok“-ról.

Debrecen, április 30.

Bakonyi Samu képviselőnk bizonyos ki-jelentéseivel kapcsolatosan hivatkoztunk dr. Nagy Zsigmond barátunkra, illetőleg a Rákosi Viktor „Elnémult harangok“ című regényének általunk nem ismert, hollandus fordítására. — Ezen hivatkozás alapján dr. Nagy Zsigmond kollégiumi tanár barátunk és kiváló író-társunk érdekesen megírt felvilágosító cikkelyt küldött be hozzánk. Ugyanis dr. Nagy Zsigmond bár csendes munkával, évtized óta fenntartja s bizalmasan őrizi a magyar nép és hollandus nép közötti hittestvéri viszonyt. Nem szándékunk Nagy Zsigmondot dicsérni, az „Elnémult harangok“-ról felvetett megjegyzéseinkre vonatkozólag egyszerűen itt közöljük az ő igen érdekes, értékes és kedvesen megírt tájékoztató sorait.

Kedves Barátom! Bakonyi Samu szeretett képviselőnkéről lapunk mai számában közölt csevegésedbe szíves voltál az én nevemet is beleszőni. Mint jóakarotodnak megtisztelő zálogát csupán csendes köszönettel viszonzom, ha abban bizonyos közérdekű kérdéseket is nem pedzettél volna. Értem a Rákosi Viktor barátunk „Elnémult harangjainak“ hollandus fordítását.

Hát hogy mindenki, akit ez a dolog érdekel, tisztán lásson benne, légy szíves becses lapodban helyet szorítani ennek a kis tájékoztatónak.

Az „Elnémult harangok“ már igenis le van hollandusra fordítva. Nem Antal Gézáné, Opzoomer Adél öngyásága fordította le, (akit

mellesleg mondva én oktattam annak idején a magyar nyelv első elemeire), hanem egy másik genialis tanítványom, dr. Beets Adorján leideni nyelvtudós kedves és bájos felesége, lány nevén Damste' Helbertine asszony fordította le az én valamelyes közreműködésemmel. És ha már bele vittél a magamról való beszélgetésbe, tán azt is elárulhatom, hogy az eredetivel is vagyok valami távoli keresztapátságban, mert a mű megírása előtt Rákosi Viktor barátom megtisztelt azzal, hogy a hollandus viszonyokról velem informáltatta magát, „ötvenként kérdéseket“ intézvén hozzám, amelyekre én a tőlem felhető legnagyobb pontossággal és elég részletesen megfelelttem. Rákosi Viktor köszönő levelét ma is kegyelettel őrzöm.

De, visszatérve az „Elnémult harangok“-hoz, a mű tényleg le van, még pedig gyönyörűen van hollandusra lefordítva. De kiadva — sajnos — mindezeidig nincs. Ennek pedig egy előttünk érthetetlen oka van. A hollandusok el vannak ragadtatva a mű második részétől, amelyben a magyar faj önfenntartási küzdelme van olyan meghatóan, sőt megrázóan ecsetelve, de... mit kerülgessem a valót, mint a macska a forró kását... az első rész, amely meg nálunk keltett óriási hatást, nincsen inytkre. Nincs pedig azért, mert nem ismernek rá benne magukra. — Rákosi Viktorban ugyanis a költő elnyomta az ethnographust, a phantasi a megfigyelést.

Hogy csak egy vonást említsek, a hollandusok előtt elképzelhetetlen az, — hogy a gyöngye tanuló mellé házi nevelőt tartsanak. Ha gyöngye a nagyreményű csemete tanulónak, hát nem erőltetik a gimnáziumba, hanem adják kenyérpályára. Egyik, a regényben is megemlített utrecht-i egyetemi tanár a fiát, aki nem rajongott a declinatioért meg a conjugatioért, — kertésznek adta. Ne tessék a dolgot úgy képzelni, hogy a „kertészeti iskolába“ adta volna, hogy aztán nagy korában becsempéssze a földművelési miniszterium valamelyik irodájába, mint ahogy az ilyen családi dráma nálunk szokott végződni. Nem, hanem kertészbojtár lett belőle. Ott turta a földet, ahol a többiek. Nyestet, oltott, plántált, elleste az új fajok előállításának a titkát stb. stb., és lett belőle hirneves kertész, akit még az angol királyi udvar is sokszor fölkeres megrendeléseivel. Ilyen a hollandus gondolkodás. Semmi sentimentalismus, semmi osztálygögg, a munka — bármi terén — egy forma rangot ad mindenkinek.

Ez a nem elég objectiv rajzolása a hollandus karakternek akadályozta meg Rákosi Viktor „Elnémult harangjai“-nak eddigelé a megjelenését.

Pedig a hollandus szereti a romantikus történeteket, ha azok — nem ő róluk szólanak. Bizonyítja ezt az a ránk magyarokra megtisztelő tény, hogy pl. Sipulusz egyéb munkáit, mindenek fölött pedig a Mikszáth Kálmánt rajongással olvassák. Ez az én kedves volt tanítványom és még kedvesebb barátom, Beetsné asszony egymásután ülteti át irodalmunk legszebb virágait hollandus talajba s most is éppen abban fő a fejem, hogy mit vagy miket küldjek neki lefordítás végett közeledő születése napjára.

A Mikszáth „Szent Péter esernyője“ Be-

etsné remek fordításában ez év elején jelent meg a „jó könyveket terjesztő társulat“ kiadásában, még pedig hallatlan olcsó árban (az egész mű husz krajcár!), hogy a legutolsó hajóvonal napszámos is megvehesse.

Engedj meg, hogy kissé hosszabban is elbeszélgettem, mint ahogy eredetileg szándékoztam. De nemzeti dicsőségünk terjesztésének ez a lelkes munkása, Beetsné asszony, megérdemli, hogy minden művelt magyar ember megismerje a nevét.

Fogadd baráti kézszorításomat!

Debreczen, 1909. április 30.

Öszinte híved

Dr Nagy Zsigmond.

Hirek a vármegyéből.

— április 30.

A sorozás utolsó napja.

A balmazújvárosi járásban ma fejezték be a katonai sorozásokat. Ez volt az utolsó sorozási nap a vármegyében. A sorozási napokon Kovács Gyula alispán, mint a sorozó bizottság elnöke, mind végiglen részt vett.

A vármegyei pénzalapokról.

Hajduvármegye 1908. évi háztartási, ut-és gyámpénztári alapjainak zárszámadását f. hó 26-án tartott ülésén felül vizsgálta az állandó választmány és elrendelte 15 napig a közszemlére való kitételeket. Az érdeklődők a vonatkozó zárszámadásokat megtekinthetik Hajduvármegye közigazgatási kiadóhivatalában.

A vármegye ház építéséről.

Nehezen sikeredik Hajduvármegye díszes székházának építési ügye. Mindenkét érdekeltség formákhoz ragaszkodik és húzódik a kedvező megoldástól.

De, talán, mégis sikerül nyélbe ütni ezt a fontos kérdést, mely városra, mint vármegyére egyenlően jelentős?

Az alispán és Kovács József polgármester Wespzrémy Zoltán főispánt kérték fel, hogy lépjen közbe és pártatlanul intézze el a két testvér törvényhatóság bonyodalmát. Wespzrémy Zoltán főispán e célból meghívókat bocsátott szét és úgy a városnak, mint a vármegyének több vezető férfiat és bizottsági tagját közös értekezletre hívta össze, hogy tárgyilagosan foglalkozzanak ezzel a kérdéssel és a kölcsönös egymásratalalt jóviszonyra tekintettel oldják azt meg.

A Debreczen városi és Hajduvármegyei bizottsági tagoknak és szövívőknek ezt az értekezletét május hónap első napjára hívta össze Wespzrémy Zoltán főispán. Délelőtt 10 órakor tartják meg a városháza közgyűlési termében.

EGYHÁZ, ISKOLA.

— Vasárnapi istentiszteletek. Ma, vasárnap a református templomokban vasárnap az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: a Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, a Kistemplomban Baróthy István segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az Ispotálytemplomban János József esküdtfelügyelő, a Homokkertben Cs. Tóth Lajos 3 th., a Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő, vallásnár. A Kistemplomban délelőtt 11 órakor Szarka Boldizsár segédlelkész prédikál.

Monstre művészhangverseny Debreczenben.

Takács Mihály fellépte.

E hó 4-én, kedden este szenzációs hangversenyt tart a debreczeni Zenekedvelők Társasága a Bika szálloda dísztermében.

Az ország legelső zeneművész társaságának, a budapesti filharmonikus egyesület 43 tagja vesz részt a hangversenyen, a világhírű dirigens: Kerner István operaházi karnagy vezetése alatt.

Debreczen eme előkelő zenetársasága büszke lehet arra, hogy eme kiváló művészek közreműködését megnyerte, miután az országban a vidéken a mi városunk az első, ahol a filharmonikusok játszanak.

Részt vesz a hangversenyen Takács Mihály, a m. kir. Operaház nagynevű baritonistája több ének számmal, ami csak emelni fogja az anélkül is szenzációs művészértékű hangverseny iránti érdeklődést.

Nem tagok részére belépődij: ülőhely 5, állóhely 2 korona. A debreczeni Zenekedvelők Társaságának tagjai belépő-díjat nem fizetnek. Jegyek Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében kaphatók.

MŰSOR:

1. Mendelssohn: „Szentiván éjféli nyitány.

2. Ária: Hubay Lavotta c. operájából. Éneklő: Takács Mihály, a magyar kir. Opera művésze.

3. Szendy Árpád: Magyar poémák. a) Tárogtató hangzik; b) Derű; c) Dudás; d) Dalidó.

II.

1. Beethoven: II. Leonóra-nyitány.

2. Nagy ária: Wagner Tannhäuser c. operájából. Éneklő: Takács Mihály.

3. Tschaikowszky: IV. simfónia (pathétique).

Az I. 1. és 3. sz., továbbá II. 1. és 3. sz. zeneműveket előadják az I. 2. sz. és II. II. 2. sz. énekműveket kísérik: Kerner István karnagy vezetésével a budapesti filharmonikusok.

Az 1-ső rész után 5 pernyi szünet.

A hangverseny kezdete fél 8 órakor.

Művész-társaság a Hortobágyon.

És Istvánffy Gyula bucsuztatása.

Debreczen, április 30.

A Hortobágy szikes mezőinek még ma is megvan a vonzó erejük. Bogarászni, festgetni, hangulatokat kergetni, vizivadakra vadászgatni, a pásztoréletet tanulmányozni, egyetlen duhajkodni még külső országokból is eljárnak a Nagyhortobágy-pusztára.

Szinte hihetetlen, Debreczenben is sokan kerülnek, (sőt talán azok vannak a többségben?) akik egész életükön át nem látták, nem láthatják meg a *Déliárbok* tündér-ligetét. Azért mindig érdekes felemlíteni, midőn a pusztai élet imádásának újabb hődelői és zarándokai akadnak.

Vasárnap délelőtt Istvánffy Gyula festőművész, a nagyérzésű tájképfestővel egész művész-társaság rándul ki a Hortobágyra. A festőművészetet ugyan egyedül Istvánffy képviseli, de az *Álomország*nak egyéb híveiben nem lézen hiány. A szintársulat több előkelő művésznő- és művésztagja kiruccan ez alkalomból a Nagyhortobágyra.

Kovács polgármester és Király Gyula tanácsnok a legszívélyesebben intézkedtek, hogy a város emberei fogadják és kalauzolják a kiránduló művészeket.

Vasárnap este, a hortobágyi kirándulás

Tavaszi öltönyt, felöltőt, színes mellényt legszebben tisztít

HRABÉCZY.

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42.

Fióklüzlet Csapó-u. 28.

után, a debreczeni bohémek és barátjaik bucsuztatót tartanak a távozó festőművész mester, *Istvánffy Gyula* mester felvidítására... Ha már nem sikerült is kedve szerint a debreczeni képvásárja, legalább a magyar barátság ellen ne panaszkodhasson a mester.

Az „Angol Királynő“-szálló „fehér termében“ gyülekeznek össze (vasárnap este) a bucsuztatásra. Színésznők, színészurak, írók, nyírók, piktorok, rektorok, kántorok s akik a vidám barátkozásra még valamit tartanak ebben a szomorodott világban... Szóval a mester ösmerősei ne várjanak külön aranyszegélyes meghívót.

— *Ha jöttök: lesztek! Ha hoztok: esztek!* — ez a kiadott jelszó!

A vacsora közben, után rögtönzött alkalmi kabaré borzas szereplői és bájos szereplőnői rajta lesznek, hogy ne sirással bucsuzzon tőlünk *Istvánffy mester*... Gyöngyi Izsó is ott lesz s így nemcsak a jó bőszőrményieknek, de nekünk is kijut a — *piazar élvezetből*.

Az olvasókhhoz!

Május elsejét ezelőtt szivből, szeretetből ünnepeltük. Most azonban, ha szivünk, szeretetünk nem volna is, akkor is ünnepelnünk kell. Az egész országban szünetel a munka ezen a napon. A május elseji munkaszünet miatt a „Debreczen“ legközelebbi száma is kedden fog megjelenni, mert hétfőig szünetel a műhelyekben a munka.

Orvosilag ajánlva. Debreczeni főlerakat:

Grünberger és Glück cégnél,
Csapó-utca 6. szám.

HIREK.

Irsay József cikke.

A kibontakozásról.

A „Debreczen“ vezető helyén nagyon érdekes és értékes íránycikket közlünk a mostani politikai válságról.

Irsay József országgyűlési képviselő, az erdélyrészi papság legkiválóbb szónoka tisztelte meg lapunkat azzal, hogy irányító cikkelyt irt minékünk „a kibontakozásról“. A gyönyörűen megírt cikket bizonyosan élvezettel fogják olvasni e lap barátjai, akiknek nagyrésze még a III-dik kerületbeli választás alkalmával ösmerte meg, szerette meg Irsayt.

Irsay egy vasuti kedves találkozás alkalmával — a szerkesztő kérésére — ígért meg egy politikai cikket a „kibontakozásról“. Ez csütörtök este történt a Budapest—püspökladányi gyorsvonaton. Kezett is adót rá. S már péntek délutánra illetőleg estére meg is érkezett Kolozsvárról az „expressz-levélben“ küldött nagyon érdekes cikket.

Mi örömmel adtuk le Irsay ezen irását. Büszkék vagyunk rá, hogy beiktathattuk állandó dolgozó-társaink sorába. Most várjuk a további érdekes folytatásokat; mert mi szeretjük a nem sablonos írást. Irsay képviselő pedig az irásaiban sem az.

— **A miniszter a Hortobágyért.** A belügyminiszter tegnap leiratot intézett a tanácshoz, melyben jelentést kér a Hortobágy hasznosítására és jövedelmezőbbé tételére nézve folyamatban levő tárgyalások eddigi eredményéről. A tanács ezirányban megette a szükséges intézkedéseket.

— **A Debreczeni Székely Társaság közgyűlése.** A Debreczeni Székely Társaság 1909 évi május hó 2-án (vasárnap) d. e. fél 11 órakor a debreczeni kereskedő társulat székházának dísztermében (Egyház-tér 8.) rendes évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés a társaság tevékenységéről. 3. A számvizsgálók jelentése a lefolyt év számadásairól és a társaság vagyonáról és ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 4. A jövő évi költségvetés megállapítása. 5. Az igazgató választmány (30 tag) és a titkár, u. m. az elnök, alelnök, titkár, jegyző, pénztárnok, ellenőr és két számvizsgáló megválasztása. 6. Indítvány a folyó évi június hó 1-én Debreczenben tartandó székely kongresszus ügyébe s egyéb indítványok.

— **A városi muzeum nyitvatartása.** Debreczen sz. kir. város Muzéumát májtól fogva szombatonként délután 3—5 óra közt nyitják meg a nagy közönség előtt. Vasárnaponként a nyitási idő — mint eddig — d. e. 10—12 óra. Belépő díj nincs.

— **Thaly Kálmán és a Tudományos Akadémia nagy jutalma.** E héten volt a fővárosban a Magyar Tudományos Akadémiának ugynevezett nagyhete s az osztályok be is fejezték már külön-külön tanácskozásukat. Az Akadémia nagy jutalmának odaítélése az idén a második osztályt illette, mely erre a kitüntetésre Thaly Kálmán országgyűlési képviselőt, az osztály elnökét ajálotta „Ocskay László“ című munkájának második kiadásáért, de egy-szersmind tekintettel egész történetirői munkásságára.

— **Ülések a kamaránál.** A kamara elnöki tanácsa tegnap délután ülést tartott, melyen több fontos ügy került tárgyalás alá; többek közt az Országos Központi kamara terve is. Az iparművészeti kiállítás elszámolását is átvizsgálta s minden tekintetben rendben találta az elnökség és örömmel konstata, hogy a kiállítás deficit nélkül zárult. A kiállítás rendezője, dr. Rác Lajos s. titkár iránt a kamara kamarai arany-éremplakettel fejezi ki elismerését. Ugyancsak gyűlést tartott a kamara közös bizottsága is, melyen a Voigtlander és Goldberger alapok ösztöndíjaira és segélydíjakra valamint az Erzsébet királyné nevével nevezett kereskedő ösztöndíjakra hirdetett pályázatra beérkezett kérvények tekintetében határozott és több államségélyes kérelmet intézett el.

— **Simonffy Sándor meghalt.** Simonffy Sándor nyugalmazott törvényszéki tisztviselő, volt 1848-as honvédhuszárhadnagy ma reggel nyolc órakor hosszas betegség után elhunyt. Simonffy Sándor a szabadságharc küzdelmeiben tevékeny részt vett, a híres Bocskay-huszárok soraiban küzdötte végig a nemzet önvédelmi harcát. A harci zaj elmúltával, a későbbi békés időkben törvényszéki tisztviselő lett és a hajdani vitéz Simonffy Sándor poros bírósági akták között morzsolta le napjait, mignem agkori gyengesége nyugalomba vitte. Szép kort ért el, 83 évet élt. Simonffy Imre kir. tanácsos, Debreczen város polgármestere benne testvérét gyászolja. A gyászbeszéről a következő jelentést kaptuk: Fájdalmas szívvvel jelentjük szeretett testvérünknek, németujfalui Simonffy Sándor nyug. kir. törvényszéki tisztviselőnek s nyug. 1848—49-es honvédhuszár hadnagynak élete 83-ik évében, hosszas betegség után, már ma reggeli 8 órakor történt elhunytát. Kinek is kihült tetemei előbb a Péterfia-utcai 18. sz. a. háznál, majd a nagytemplomban 1909. május hó 2-án d. u. 3 órakor tartandó rövid gyászszertartás után a Czegléd-utcai temetőben fog-nak siri nyugalomra tétetni. Debreczen, 1909. április 30. Simonffy Imre, Simonffy János. A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezi.

— **Beérkezett az első Kossuth-szobor.** A nagyerdei Kossuth-szobor pavillonba már bekerült az első mű. Szigeti Renó Károly helybeli művész munkája, akinek erős reményei vannak arra, hogy a mű jutalmazás alá fog kerülni. A szobrot a tanács elhelyezte a pavillonban.

— **A Hortobágy látogatói.** Budapesten június hóban nemzetközi tejjgazdasági kongresszus lesz. A kongresszus több tagja kérvényt intézett a tanácshoz, hogy fogadja őket vendégekkül a Hortobágyon június 12-én. A tanács a kérelmet kedvezően intézte el.

— **Az Istvánffy-társulat utolsó napja ma van.** Használja mindenki fel ezt az alkalmat. A pénteki nap folyamán a Csokonai-kör 4 tagu bizottsága vásárolt 2 képet, dr. Magoss György főügyészué két bájos leánykájával hozszasan bucsuzott a tárlattól és 3 remek Istvánffy-képet vásároltak. Hallomásunk szerint a Kaszinó is vásárlásra készül; de a tárlat mai utolsó napján még sokat helyrepótolhatnak a műbarátok. Istvánffy mester megis érdemli.

— **A májusi munkásünnep.** Május első napját a szociáldemokrácia ünneppé avatta. Május elsején a szervezett munkásság munkaszünetet tart, így a legtöbb gyárban és ipari műhelyekben szombaton szünetel a munka. A közönséget eleddig közelebről csupán a friss kenyérművek elmaradása érintette, de a munkásságnak az idén volt rá gondja, hogy ezen a téren a közönség ne szenvedjen hiányt. A pékmesterek és munkások ma délután értekezletet tartottak, melyen közösen elhatározták, hogy a pékmunkások munkaszünetét csupán reggel 6 órától este 10 óráig tart, így a közönség mindkét napon a rendes időben jut a maga megszokott péksüteményeihez és a pékműhelyekben csupán a házi kenyerek sütése fog szombaton szünetelni. Az érdekelt pékmesterek ezuton is figyelmeztetik a közönséget, hogy házi kenyert szombaton ne vigyenek sütés végett. — Egyéb vonatkozásokban a május elseji munkaszünet nem igen érinti a közönséget, csupán még csak abban, hogy két napon keresztül a napilapok nem jelenhetnek meg. — A szervezett munkások nagy tüntető felvonulásra készülnek. A reggeli órákban zeneszó mellett bejárják az egész várost és aztán kimennek a Nagyerdőbe. A rendőrség is megtett minden előkészületeket. Végh Gyula rendőrfőkapitány berendelte erre a napra az összes lovas és gyalogrendőrlegénységet.

— **Az utszélről.** Május van. Virágos május hónapnak az első napja.

Valamikor régente történt, emlékezem egy virágos május első napjára. Ott, kint a „Nagyerdőn“ micsoda vigan kacagott egy sugár kis-lány?

Csetlettünk, botlottunk a fák között... A legények sóváran nézték azt a kacagós kedvű fehér lányt.

Ez a lány is meghalt.

Május hónap első napján minthacsak temetőben járnék? Annyi a halottam.

Mégis szép a május.

Ti, halottakat bucsuztató harangozók hiában kongatjátok a halálharangot.

Tavas van. Fekad az élet. A bohókás cserebogarak nem fáradnak bele a zümmögésbe. Szeretkezésbe... Mámorba ringatódznak az almavirág kelyheik.

Szép a május.

— **Royal Park-klub Debreczenben.** Debreczen közönsége jövő évre pompás és kellemes nyári szórakozó helyhez jut. Hauer Bertalan a Royal-kávéház és szálloda tulajdonosa ugyanis megvette Szávay Gyula kamarai titkárnak a Simonyi-uton levő villáját és ott Royal-Park-klub név alatt nyári mulatót fog berendezni. A villa gyönyörű fekvése igen alkalmas erre a célra, míg maga a nagykiterjedésű kert gyönyörűen parkirozva, kellemes sétányul fog

szolgálni. Az építkezéshez és az átalakítás munkájához csak a jövő év elején fognak hozzá.

— **A kabai férjgyilkosság.** Minden részletében izgató az a kabai rémdráma, melynek központjában egy jobb sorsra érdemes fiatalasszony, Borbély Kálmán áll, ki életének megrontóját, brutális és mindig kegyetlenkedő férjét megölte. A szenzációs gyilkosság ügyében a debreczeni vizsgálóbírósg folytatja a vizsgálatot, mely már befejezést is nyert. A vizsgálat eredménye igen kedvező az asszonnyra, mert bebizonyítást nyert, hogy Borbély Kálmán nemcsak az asszonnyal, hanem még gyermekeivel szemben is kegyetlenkedő volt. A folytonos perlekedést és brutális jelenetet a szerencsétlen anya nem bírta ki és ezek keserítették el annyira, hogy végül is gyilkosságra vetemedett. — A vizsgálóbírósg az iratokat ma áttette az ügyészséghez, mely szintén hamarosan elkészül a vádirattal, úgyhogy az ügy valószínűleg már a májusi esküdtzéki cikluson tárgyalás alá kerül.

— **Névváltozások.** A belügyminiszter megengedte, hogy Steiner Endre debreczeni lakos kereskedelmi iskolai tanuló vezetéknevét „Bartá“-ra és Goldstein Dezső főgimnáziumi tanuló „Ladányi“-ra változtatta.

— **Megölte az alkohol.** Szomorúan érdekes tragédia áldozata Sipos Ferencz hadházi illetőségű 68 éves vincellér. Sipos Ferencz világiéletében nagy borivó ember volt. Hivatásából kifolyólag is része volt jobbnál-jobb boritalokban. A Bocskay-kertben egy kis házat birt, melyet a múlt hetekben eladott. A ház árát is aztán lassankint elitta. Tegnap este betért a Bocskay-kert szélén levő Dugó-féle csárdába és ott három liter bort megivott. Még egy liter bort kért ki, mikor hirtelen összeesett és meghalt. Az orvos alkoholmérgezés folytán beállott szívzélhűdést állapított meg. Az esetet bejelentették az ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Titokzatos kis leány.** Április urfi borus kedéllyel élte le 30 napos életének utolsó óráit. Könnybelábadt, nedves szemekkel siratta el önmagát s elmúlt, hogy helyet adjon utódjának — Május kisasszonynak. Megszületett a bájos kis lány s életének első óráiban, ragyogó pompadiszben, a verőfényes déli korzón végiglebbent az üdvözlésre összesereglett, tavaszi új ruhákban díszelő embersereg között. Május kisasszony ragyogó szépsége meghódította szempillantás alatt a korzó hullámzó közönségét. Mindenki után fordult, mindenki csak őt bámulta. És az idén — évenként visszatérő életében először — Május kisasszony pajzán pajkossággal megszólította a neki hódolókat: — Látom, hogy vártatok, látom, hogy szerettek! — szólt hozzájuk. Most itt vagyok s egy rövid hóg a tietek is maradok. És hogy beköszöntőjét a mai modern — vagy mondjuk idealismus nélküli emberek előtt kedves emlékvé tegye, rámutatott a magával hozott pazar ajándékokra: — Látjátok — szólt hódolóikhoz — hoztam nektek ajándékot bőven. De nemcsak lelki gyönyörítést, hanem szem-szájnak kedves, kellemes dolgokat is. Ime itt van egy sereg üdítő, bódító, mámort adó gyöngyöző ital: — pezsgő! Mellette a magyarnak kedves ismerőse: kulacs! Majd értékes pipácsi tájat élénk varázsló tájkép*) odébb márványszobor díszes óra s egész sereg drága, nagyértékű ajándék. — De én ezt nem oszthatom szét — folytatta, hanem ma, szombaton este menjetek el az Uranusz színház vásártéri nyári helyiségének megnyitó ünnepi előadására s ott Fortuna istenasszony ujmutatása szerint megkapjátok e tárgyakat, melyek ma a nizzai virágcsarnok kirakatában láthatók.

* E remekszép festmény Sóváradi Kovács Vilmos debreczeni festőművész kiváló művészetét dicséri.

— **Elfogott pénzhamisító.** A debreceni ügyészség fogházába ma Kolozsvárról egy veszedelmes pénzhamisítót kísérték be. Még pár héttel ezelőtt történt, hogy Zilah környékén nagy pénzhamisításnak jöttek nyomára és a tetteseket Lupó Demeter, Szatmárián Jakab és három más társa személyében ki is derítették. A csendőrök azonban csak Lupó Demetert tudták elfogni, Szatmárián Jakab idejekorán megugrott. Ellene a debreceni kir. ügyészség nyomozó-levellet bocsátott ki, melynek alapján tegnap Kolozsvárról felismerték és letartóztatták, éppen akkor, mikor hamisított öt koronásokon akart tudni. Szatmárián erős fedezet mellett nyomban Debrecenbe kísérték és átadták az ügyészségnek. A pénzhamisítót, ki tisztességes uton kezdte pályafutását s azelőtt ügynök volt, Kovács Péter vizsgálóbírósgéd hallgatta ki. Szatmárián beismert mindent. Elmondta, hogy cinből és ólomból ötkoronásokat gyártott és ezeket értékesítés végett átadta társainak. A vizsgálóbírósgédnek arra a kérdésére, hogy volt-e már büntetve, egész kedélyességgel így válaszolt:

— Voltam, egy párszor.
Megállapították aztán róla, hogy 29 éves kora dacára több mint négy évet töltött fogházban és fegyházban. A vizsgálóbíró vizsgálati fogásába helyezte, amibe bele is nyugodott.

— **Csökken a kivándorlás.** Hajdumegyében a múlt hóban összesen nyolcan kértek utlevelet. Örvendetesen csökken tehát a kivándorlás.

— **Hol lesz a sáskairtás?** A miniszter leiratban utasította a vármegye alispánját, hogy a sáskairtást Bőszörmény és Balmazújváros határában is eszközölni fogják. Az alispán ennek folytán megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Ülés a városházán.** A debreczen-füzésabonyi vonat igazgatósága ma délután ülést tartott a városházán, amelyen a közgyűlés tárgyait készítették elő. Megállapították azt az ülésen, hogy a készvények után 3 és fél százalék osztalék jut.

— **Öngyilkos banktisztviselő.** Sulyos gyász borult egy debreceni uri családra. Néhány hét előtt Miklós János a tiszalóki takarékpénztár főkönyvelője eltűnt. Miklós János szabadságot kért a takaréktól, hogy ügyes-bajos dolgait elintézzé. El is utazott Margittára, ott lakó sógorához, akinél néhány napig tartózkodott. Miklós János Margittáról Budapestre utazott s nyoma veszett. Hetekig keresték mindenfelé, de semmi hírt se kaptak felőle. Debreczenben lakó családja felkererte az itteni rendőrséget Miklós János körözésére. Tegnap éjjel a pestmegeyi Tass község előjárósága táviratot küldött a debreceni rendőrségnek, jelentvén, hogy a Dunából egy feloszlásnak indult holttestet fogtak ki. A holt ember zsebeiben talált írásokból kitűnt, hogy az illető Miklós János. A távirat vétele folytán a debreceni rendőrség értesítette az öngyilkos hozzátartozóit, hogy Miklós János eltemetése felől intézkedjenek.

— **Gyermekek oly makacs székrekedése** ellen naponként éhgyomorra 1—2 evőkanál valódi Ferenc József-keserűvizet adunk. Ezen természetadta legtisztább ásványvizet még a legérzékenyebbek is szívesen veszik. Gyomor-, bél- és vértisztító hatása gyors, biztos és rendkívül enyhe. — A „Ferenc József“-keserűviznek egy családban sem szabadna hiányoznia.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatára szívesen küld el bérmentve a cég.

— **Szent László (püspök) fürdő** (Nagyvárad mellett) 41° C. meleg természetes hévíze javulva van csuzos bántalmaknál, ízületi loboknál, köszvénynél, idegbántalmaknál, bőr és női bajoknál stb. stb. Modern berendezésű, kényelmes, könnyen hozzáférhető, olcsó magyar fürdő. Prospektust küld Kernáts János fürdőbérő. Lásd hirdetését.

— **A fürdőre utazó közönségnek** tisztelettel hozom tudomására, hogy Kápolnás-utca 1. szám alatti műhelyemben kézi és láda bőröndök, bőrtáskák elegáns kivitelben és jutányos árban beszerezhetők. Ugyancsak javítások olcsón és jól eszközöltenek. Czitrom Ignác.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. bevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Pérez-, szivar-, cigaretta-tárcák** női kézi-táskák, uti bőröndök és utazókosarak a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában.

— **Májusi költözködés** előtt felesleges könyveit jó árban megveszi Acél Antiquáriuma Piacz-u. 24. Telefon 575.

— **Pörkölt kávé** különlegességek villanyüzemű kávé pörköldé a kirakatba. Félegyházi Jánosnál Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Valódi angol és solingeni acél** zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kossuth-utca 4-ik szám.

— **Tajtékpipák,** acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár“-ban Bádogos-utca 4. szám.

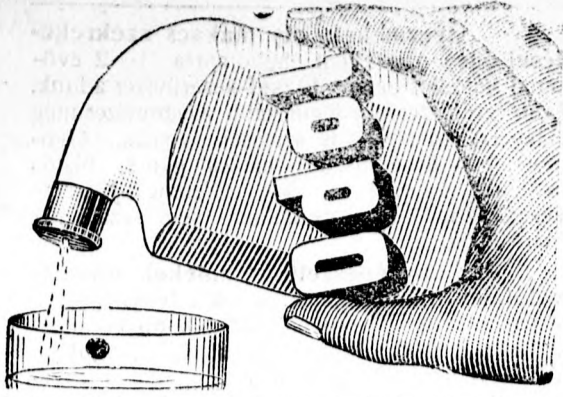
— **Kiscsaládhöz** egy éves gyermek mellé 15—17 éves lányt keresek. Cim a kiadóhivaiba.

— **Megérkeztek az újított zsebvilany lámpák** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.

— **Kisebb udvari** díszkertek tavaszi munkáját elvállalom. Cim a kiadóban.

— **Eladó akácfa.** Épület, szerszám, kutyém, lugasfák, ócska épület anyagok, forgács, tűzifa. Saját termésű martinkai kitűnő ó bor 72 fillér, ó és ujbór 60 fill. Csapó-u. 49. sz.

Aki az ODDÓ következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képezhető legjobb fog és szájpótlást gyakorolja.

SZINHAZ.

Vizvári Mariska vendéjátéka.

Nagyon jó gondolat volt a direktiótól három estére Vizvári Mariskát nyerni meg vendégszereplésre. Hogy jó gondolat volt, megírást az első vendéget külső képén is. Előkelő szép közönség töltötte meg a színházat zsufolásig, bizonyára nem a Kaméliás hölgy kifakult szentimentalizmusáért. A darab nagyon elkopott, rég le is tűnt volna már a színpadokról, ha felszinen nem tartaná a parádés címszerep, Duse és utánna annyi híres művésznek kirakat szerepe.

Vizvári Mariskának nagyon sok összehasonlítással kellett megküzdenie ebben a szerepben. Az összehasonlítást győzelemmel állta. Tudott érdekeset, újat adni még ebben a szerepben is. Egy-egy mozdulata, nézése, mosolya, pillantása, egy percnyi elkomorodása, egy-egy elejtett szava a természetesség frappáns hatásával színezte az érzelmhullámzást, melynek folytonos váltakozása teszi ambiciózus művésznők keresett erőpróbájává ezt a szerepet. Néha, az erősebb kitérőknél, előttünk a Márkus Emma mozdulatai, az ő hatását nem tudta teljesen elnyomni, de bele tudta olvasztani a maga egyéniségébe úgy, hogy a közönségnek zavartalan, teljes élvezete volt.

Pedig ez a szerep nem az igazi terrénuma Vizvári Mariskának. A „Váljunk el“ Cyprennje. ez az igazi neki termett szerep. Ott fejtí majd ki egyénisége minden kedvességét.

Az előadás egyebekben is a jobbak közül való volt. Duval személyesítője Ternyei hévvel, jól játszott, helyét megálló partnernek mutatkozott. A mellékszereplők gyengesége ilyen vendéjáték alkalmával szembetűnőbb szokott lenni, mint máskor. A tegnapi est javára írhatjuk, hogy az ezzel járó bosszankodást a Kaméliás hölgy előadásakor nem éreztük.

A beszédes szemek.

Tudniillik Ternyei Lajosról fordult a szó!

— Hős szerelmes?

A huszadik században olyan különösen tetszik nekem ez a kifejezés: — *hős szerelmes?*

Férfi, aki a szerelemnek, *gerlice* szenvedélyeknek *szenteli* az életét? S ha szerelmes, miért hős? Ha hős, miért szerelmes?

Nem! Igazán nem érezek hivatottságot ennek a *szerepkörnek* a jellemzésére; mert én csak éltem, éltem! S magam is csodálom, hogy még mindig — lehetséges épkézláb — élek? . . .

— Nono! Csak ne szapulja ezt a Ternyeit! — mondta a szép asszony.

— Tán dicsérjem? Hogy, *szép ember?*

Az asszonyka elnevette magát.

— Azt én sem állítom! (No, ne neked Ternyei Lajos! Szerk.)

— Akkor, mit találnak rajta, hogy érdeklí mindnyájokat? Azt a kopasz fejét? Azt a kezek arcát? Azt a —

— Hallgasson el már maga! . . . maga —

— Kérem, csak ne zavartassa magát!

Már a debreczeni *nyitlterekből* hozzászóltam a legválasztékosabb jelzőkhöz.

— Tudja! Kimondom! Az a Ternyei *ugy tud nézni*, bánni a szemével . . .

— A szemével?

— Igen! Ezek azok az *igazi beszédes*, szivhez szóló *szemek* . . .

A párbeszéd folytatását nem írom ide. Nehogy rámharagítsam Ternyeit, meg a szép asszonyt. Azonban vigasztalódtam! Ha majd egyszer *cvikkert*, de *feketét* tesz a szemére, odalesz a varázsló tudománya szegény Ternyeinknek.

nemes Portörő Kelemen.

* **A párizsi opera szólótáncosai.** La Mizette & Partner, a párizsi opera solo táncosai, a kiket Zilahi igazgató három estére szerződötetett, május hó 7—8—9-én lépnek fel. E kiváló táncos pár, a kik a kontimens legnagyobb színpadjait bejárták, csodás művészetükkel mindenütt bámulatra ragadták a közönséget.

* **Hódító keringő délután.** Zielrer nagy sikert aratott új operettéje kerül színre vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal az esti előadás elsőrangú kiosztásában.

* **Solymosi Elek.** Szerdán kezdi vendéjátékát Solymosi Elek a kiváló művész Almási Tihamér eredeti népszínművében a „Tót leány“ban. A kiváló művész, a ki Misó szerepét adja, ezt a szerepet a fővárosban creálta és egyike leghíresebb alakításainak.

* **Vizvári Mariska.** Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre, mely a kiváló művész vendéjátéka iránt mutatkozik, Zilahi igazgató megkérte, hosszabbítsa meg vendéjátékát és így Vizvári Mariska hétfőn játszik utolszor. — Zsiros István nagyhatású drámájában, „Fátum“ban Kovács Margit szerepében bucsuzik. Ma este Benumarchais classikus vigjátékában, a „Figaró házassága“ban lép fel a művész második Rosina szerepében. Érdekes megemlíteni, hogy a Figarót Zilahi Gyula játssza, kinek ez tudvalevőleg egyik leghíresebb szerepe és hogy így együtt játszták ketten a Nemzeti Színházban a két szerepet.

* **Heti műsor.** Vasárnap délután Hódító keringő operette bérletszűnetben. Vasárnap este Figaró házassága vigjáték, bérletszűnet Vizvári Mariska mint vendég, Hétfőn Fátum színmű Vizvári Mariska mint vendég B

bérlet, Kedden Vig özvegy operette C bérletben, Szerdán Tót leány népszínmű Solymosi Elek mint vendég A bérletben, Csütörtökön Próbaházasság énekes bohózat Solymosi Elek minr vendég B bérletben, Pénteken Tatárjárás operette Radó Anna bucsuja, La Mirette et Partner táncművészek fellépte, C bérletben, Szombaton Hivatalnok urak színmű Ujdonság, La Mirette et Partner táncművészek fellépte A bérletben, Vasárnap délután Corneillei harangok operette bérletszűnetben, Vasárnap este Nagymama operette Rózsa Lili bucsu fellépte, La Mirette et Partner táncművészek vendégjáték bérletszűnetben.

TÁVIRATOK.

Jelentkezett a szabadkai gyilkos.

De csak levélben.

Budapest, április 30. Szenzációs fordulatok egymást követik a szabadkai gyilkosság ügyében. Ma egy rendkívül érdekes körülmény foglalkoztatja a fővárosi rendőrséget, amely úgy lehet egészen új irányt ad a nyomozásnak. A „Nap“ című lap levelet kapott, melyben a levél írója felkéri a „Nap“ szerkesztőségét, hogy hozza nyilvánosságra, hogy a rendőrség nem a helyes nyomokon halad a gyilkos kiderítése iránt. És indítsa akciót, hogy ártatlan emberek ne szenvedjenek. Elmondja továbbá a névtelen levélíró, hogy a gyilkosságot ő követte el. A büntény bosszu műve. Haverdáné kifosztotta mindenéből és efeletti elkeseredésében vetemedett a véres cselekedetre. A „Nap“ szerkesztősége a szenzációs tartalmu levelet átadta az államrendőrségnek.

Egy szabadkai távirat a nyomozásnak szintén újabb eredményéről számol be. Egyik Szabadkával határos pusztára vezető út árkában kerékpárt találtak, melyről azt hiszik, hogy a gyilkosé volt. Tudvalevő ugyanis, hogy a gyilkos kerékpáron menekült el.

Ugyancsak Szabadkáról jelentik, hogy a letartóztatott Vojtha felfolyamodási kérvényében ma döntött a vádtanács. A döntés kedvezőtlen Vojthára, amennyiben további fogvatartása mellett szól.

Függetlenségi kabinet.

Budapest, április 30. Wekerle másfél óra hosszat tárgyalt Kossuth Ferenczcel a kibontakozás felől. Politikai körökben az a vélemény kezd kialakulni, hogy a teljesen független kabinetnek kell átvenni a kormányzást, más megoldás nincs. Hir szerint s függetlenségi párt semmi áron se hajlnodó a koalíciót továbbra is fenntartani. Justh Gyula, ki tegnap két óra hosszat értekezett a miniszterelnökkel, megmondotta Wekerlének, hogy ő nem enged és hogy nincs más megoldás, mint a kormánynak a függetlenségi zárt részére való átengedése.

Közgazdaság.

Adriai biztosító társulat Triesztben.

Ezen biztosító társulat rendes közgyűlése, melyen az elmúlt 70-ik üzletév zárszámadásai

Foulard és Bengaline

Schantung (nyers vagy színes

Merveilleux és Sott

Monopol és Armure

Selyem Selyem Selyem Selyem

bluzra és aljak részére minden árban, mindig a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 1 K 35 f.-től 24 K 50 f.-ig méterje. — Frankó és már vámmentesen házhoz szállíva. Minta postafordultával.

Seidenfabrikt. **Henneberg, Zürich.**

A német császárné udvari szállítója.

terjesztettek elő, folyó hó 24-én tartott meg. Az 1908-ik évi üzleti jelentésből a következő fontosabb adatokat említjük fel:

Az **életbiztosítási** ágazatban 12,279 ajánlat nyújtott be K 74.832,990 biztosítási összegéről és K 65.712,925 tőkére szóló kötvény állítatott ki. Az 1908. december 31-én mutatkozó állomány biztosított tőkében K 410 millió és biztosított évi járadékban K 1.393,387-re rugott. A befolyt biztosítási díjak összege K 16.310,908-t tesz ki, míg a halál és elérési esetekben, valamint évjáradékok fejében kifizetett összegek K 8.932,232-t igényeltek. A calabriai és szicíliai földrengésből kifolyólag a társulatot ért haláleseti károk fedezetére K 8.932,232-t igényeltek. A calabriai és szicíliai földrengésből kifolyólag a társulatot ért haláleseti károk fedezetére K 500.000 helyeztetett tartalékba. A kamatláb mérséklésére szánt ideiglenes díjtartalékhoz további K 400.000 csatoltatott. Az életbiztosítási díjtartalék az év végén K 114547,830 és a viszontbiztosítók részének levonása után K 105.592,280-t tett ki, a múlt évhez képest tehát K 6.209,582 többlet a társulat számlájára.

A **tűzbiztosítási** ágazatban K 25.269,077 volt a díjbevétel, a **szállítmányi** osztályban K 2.305,195 és a **betöréses biztosításokból** K 497,209 folyt be díjakban. Viszontbiztosítási díjak fejében összesen K 12.876,327 fizetett ki e három ágazatban, míg kárfizetésekre kor. 19.217,832 és a viszontbiztosítások levonásával K 9.966,031 fordítottat. A tűzbiztosítási díjtartalék százalékosan felemeltetett és a díjtartalék az elemi ágazatokban kitesznek: kor. 17.736.063 és viszontbiztosítás levonásával K 9.576,274-t.

A különféle tartalékok dotálása és az összes jelentékeny szervezési költségek leírása után, melyek a magyarországi és olaszországi igazgatóságok felállításánál felmerültek, részvényenként, úgy mint a múlt évben K, 250 osztalék kerül kifizetésre.

A társulat tartaléka a függő károk fejében tartalékba helyezett K. 3.865,083-t leszámítva, 1908. december 31-én meghaladják a **125 millió koronát** és pedig díjtartalékok, a viszontbiztosítás levonásával. K. 114.268,492; árfolyamingadozási tartalékok: K. 1.498,547; nyereségtartalékok K. 9.800,000. A társulati alkalmazottak nyugdíj, valamint takarékos és ellátási pénztárának vagyona K. 2.580,110-re rúg.

A társulat a múlt évben egy új társulati épület felállítására céljából, melyben a központi irodák elhelyezést fognak nyerni, egy nagy háztömböt vett Trieszt város közepén, továbbá egy előnyös fekvésű házat Grácban, melyben az ottani vezérigénység irodái vannak elhelyezve.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 30.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. Tartott irányzat mellett 14000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek szilárdul tartottak. Idő: borus.

Buza április	—
Buza májusra	13.98—99
Buza októberre	11.89—90
Rozs áprilisra	—
Rozs októberre	9.38—39
Zab áprilisra	—
Zab októberre	7.67—68
Tengeri májusra	7.54—55
Tengeri júliusra	7.76—77
Repce augusztusra	14.75—85

Regény-csarnok.

82.

Regény.

A nagy rejtély.

— Tolla ezen esetben halálos ellensége volt; lehető legrosszabb oldaláról tüntette fel őt. Nem volt boldog házasságában, — azt ismerem. De egyuttal azt is mondom, hogy mindig tisztellel viseltetett neje iránt. Mindkettő feltétlenül bizott bennem; a legmeghittebb percekben láttam őket. Kijelentem, mind-

annak ellenében, mit neje barátnőinek e felől irhatott, hogy fiam soha nem adott valódi okot nejeinek arra, hogy kegyetlenségéről s elhanyagolásra panaszkodjék.

E szavak, melyek tisztán s határozottan mondtak, erős hatással voltak. Az államügyész észrevéve hogy nehéz volna e benyomást meggyöngyíteni, belenyugodott, s az ellentétes valatlásnál két fontos kérdésre szoritkozott.

„Ha arczsine hiányairól szolt önnel”, mondá az államügyész, „menye valaha czélzást tett-e az arsenicum gyógyszer gyanánti használatára?”

Erre a felelet volt: „Nem.”

Az államügyész folytató: „Saját maga sohasem ajánlott, vagy említett e arsenicumot azon magán párbeszédék alkalmával, melyekről az imént szolt?”

A felelet volt: „Soha.”

Az államügyész visszaült helyére. Idősb Macallanné visszavonult.

Az érdek egy újabb neme keletkezett a közelebbi tanu megjelenésére. E tanu nem volt más, mint maga Beaulyné: A bünpöri tárgyalás mint feltűnően vonzó egyéniséget írja le; szerény és urias modorral s láthatólag kinosan érezvén helyzetének nyilvánosságát.

„Ha arczsine hiányairól szolt önnel”, mondá az államügyész, „menye valaha czélzást tett-e az arsenicum gyógyszer gyanánti használatára?”

Erre a felelet volt: „Nem.”

Az államügyész folytató: „Saját maga sohasem ajánlott, vagy említett e arsenicumot azon magán párbeszédék alkalmával, melyekről az imént szolt?”

A felelet volt: „Soha.”

Az államügyész visszaült helyére. Idősb Macallanné visszavonult.

Az érdek egy újabb neme keletkezett a közelebbi tanu megjelenésére. E tanu nem volt más, mint maga Beaulyné: A bünpöri tárgyalás mint feltűnően vonzó egyéniséget írja le; szerény és urias modorral s láthatólag kinosan érezvén helyzetének nyilvánosságát.

Tanu vallomásainak első fele csaknem ismétlése volt mindennek, mit vádolt, anyja azon különbséggel, hogy Beaulyné egyenesen kikérdezett az elhunyt nő által a szépitő szerek használata, s azoknak hatása felett. Macallan Eustacéné bókokat mondott neki szép színei fölött, s egyuttal azt is kérdezte tőle: mily szépitő szereket használ azoknak fenntartására. Miután nem szokott szépitő szerekkel élni, s nem is tudott rólok semmit, Beaulyné akkoriban sértve érezte magát e kérdés által. A két hölgy közti rövid ideig tartó elidegenkedés volt e kérdés következménye.

Vádlatlalt való viszonyát illetőleg, Beaulyné neheztelve és sértett önértettel tagadta, hogy ő, vagy Macallan ur valaha féltékenységre okot szolgáltatott volna az elhunyt nőnek. Lehetetlen volt Beaulynéra nézve, hogy rokona szomszédait meglátogatva, Skótiából távozzék, annélkül, hogy rokonát is meg ne látogatná. Ha másként cselekszik, nemcsak határozott nevellettséget követ el, de egyszersmint megszólásra is alkalmat ad. Nem tagadta, hogy Macallan ur bámulta s udvarolt is neki azon időben, midőn mindketten még szabadok voltak. De ezen érzés nem vétetett többé tekintetbe, miután ő más férfiuhoz ment nőül, s Macallan ur más nőt vett el. Ezen időtől fogva vlszonyuk tisztán a testvéri viszony jellegét vette fel. Macallan ur mindenekelőtt gentleman volt; tudta, mivel tartozik nejeinek, mivel tartozik Beaulynénak, s tanu nem is lépte volna át Macallan ur házának küszöbét, ha tapasztalás utján már meg nem győződött volna erről. Mi az alkertész tanubizonyítékát illeti, az nem sokkal több tiszta koholmánytól. A társalgás nagyobb része, mit állítólagosan hallani vélt, nem lett elmondva soha. Az a kevés, mit valóban hallhatott, mert csakugyan mondatott is az inkább tréfa volt, mint egyéb, s még ekkor is tanu rögtön véget vetett a beszédnek, a mint azt az alkertész is bizonyította. Azonfelül Macallan ur modora és eljárása neje iránt mindenkor tiszteletteljes és szives volt. Mindig módot és alkalmat keresett rheumaiikus baja enyhítésére, s gyakran a meleg rokonszenv hangján beszélt nejeéről. Midőn halála napján az elhunyt, férjét és tanut kipurancsolá szobájából: Macallan ur később így szolt tanuhoz.

(Folyt. köv.)

Bikszád-fürdő

(Szatmár-megye.)

Megnyitás május hó 15-ikén.

Meleg ásványviz fürdők, szén-savas fürdők, hideg gyógyviz-intézet, inhalció. Hol kényelmesen berendezett szoba, vízvezeték, acetilen világítás. Vasuti állomás, posta és távirda helyben. Prospektust és mindennemű felvilágosítást kívánatra készséggel küld a Fürdőigazgatóság.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salvia-Lipóczy Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsrakpart 8.

Takarék tüzhelyek,

főző-edények, gazdasági eszközök, Peronospora fecskendők, eperjesi cserékálynák raktára

Kovács Gyula

vasüzletében,

„BIKA” szálloda mellett.

Szalmakalap lakk

minden színben kapható

Neumann Gyula

festékkirálynál

Hatvan-utca 8.

KALAP-

különlegességek.

Valódi Borsalino és amerikai gyártmány.

Lengyel Samu

uri divat üzletében.

Kemény és puha kalapok 4 koronától feljebb.

2752

A „Booskay“-cipókrém
 forgalombahozatalát
 a gyáriüzem tuler-
 .. heltsége miatt ..
 2747
3 óra felfüggesztettük.
NEUMANN NÁNDOR
 .. vegyészeti gyára ..
 Debrecen, Hatvan-utca 8. sz.

BARTFA
 gyógyfürdő. Posta, táviráda, vasuti állomás,
 interurban-telefon.
 Elsőrangú kárpáti gyógy-üdülő és fürdőhely: 6000 hold
 gyönyörű fenyveserdővel körülvett kátnban, égvényes-
 sós-, vasas-, szénavas-vasas-, vasláp-, villam-, fenyőfür-
 dők, két kütünő hidegvizgyógyintézzel. Javalva:
NOI BAJOKNAI
VERSZEGETYSÉG
 minden nemeinél, idegbajknál, görvély, angolkór, egyéb
 idült bajknál. Olcsó, kényelmes, modern szobák,
 kütünő konyha.

PECSIO RENDSZER
 15- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona, (la-
 nás, reggeli, ebéd, vacsora és naponta fürdő.) Fürdő-
 lény: május 15-től október 1-ig. Felvilágosítással és ki-
 merítő prospektussal szívesen szolgál a Fürdőigazgatóság.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
 BUDAPEST VÁCIUTJA 30.
 ELISMERT LEGHIRESEBB
 CSÉPLŐHÉSZLETEK
 TELJES JÓTÁLÁSSAL
 ÜZEMBEN
 BÁRMIKOR
 MEGTEKINT-
 HETŐK.
 ELŐRENÖDÜ
 SZIVÓGÁZTELEPEK
 ÜZEMKÖLTSÉG.
 LŐERŐ DRÁNKINT
 Kb. 1½-2 FILLÉR
 ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
 ÁRJEGYZÉK INGYEN.

STUBNYA FÜRDŐ
 518 méter t. f. m. 38—48° C fokú hévízzel.
 Budapest—Ruttkai fővonalon gyorsvonat megállóhely.
 Javallatok:

REUMA KÖSZYEMÉNY
 zületi és izomreumás megbetegedésnél, ischias, néu-
 ralgia, (idegbántalmak) női bajok és bőrbetegségek ese-
 tében, accema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY
 Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák. porcellán-
 kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kúrák, villamo-
 zás, masszázás, uszoda és hidegvizgyógykezelés. —
 Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tár-
 talyegység egyik remek fensikján és így megbecsülhe-
 tetlen, mint légygyógyhely is, nagy és szép park. Leg-
 olcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges laká-
 sok és tápláló ételmezés. Saját fürdőzenekar, lawn-
 tennisz. Állandó előkelő uri közönséggel.
 Főidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól.
 50% ENGEDMÉNY.
 Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen
 szolgál az Igazgatóság.

Eladó szőlő.

A Tócs-kert I. járason **1 hold,**
873 négyszögöl jókarban levő szőlő,
 körül lugassal, kedvező feltételek mel-
 lett eladó.

Betáblázott kölcsön van rajta
 5000 korona, a legelőnyösebb fizetési
 feltételekkel.

Értekezhetni a tulajdonossal **Miklós-**
utca 41. sz. alatt. 2788

Telefon 5.

Telefon 5.

Aratógépeket,

kéveköttő, marokrakó és fűkaszállókat a legtelje-
 sebb felelősség és kedvező fizetési feltételek
 mellett szállit olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és
 munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu
 szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért da-
 rabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási
 forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel: **Bagi István.**
 Kaba.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár.

MEGHIVÓ.

A DEBRECENI KERÜLETI
 MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁR

évi rendes közgyűlését

1909. máj. hó 9-én délelőtt 10 órakor
 az „Iparos-Otthon“ disztermében (Si-
 monffy-u. 1. szám, II. emelet) tartja
 meg, mely közgyűlésre a közgyűlési ki-
 küldötteket ezennel meghívom és pon-
 tos megjelenésüket kérem.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Az 1908. évi zárszámadás betérjesz-
 tése. Ugyanarra vonatkozólag a fel-
 ügyelő-bizottság jelentése. Határozat-
 hozatal a felmentvény megadása tár-
 gyában.
3. Intézkedés az évi felesleg tárgyában.
4. Az 1909. évi költségelőirányzat be-
 terjesztése.
5. Választások.
 3 igazgatósági póttag az alkalma-
 zottak részéről,
 1 felügyelő-bizottsági póttag a mun-
 kaadók részéről,
 2 felügyelő-bizottsági póttag az al-
 kalmazottak részéről,
 5 választott birósági rendes ülnök
 az alkalmazottak részéről,
 3 választott birósági helyettes, ülnök
 az alkalmazottak részéről,
6. Esetleges indítványok.

Debrecen, 1909. április hó 29-én.

Dávidházy Kálmán,
 pénztári elnök.

Figyelmeztetés. Ha a közgyűlési tagok a köz-
 gyűlésre határozatképes számban nem jelennek meg,
 az alapszabályok 27. §-a értelmében a közgyűlés
 nyolc nap múlva, azaz május hó 16-án fog megtar-
 tanni, mely alkalommal a megjelentek számukra való
 tekintet nélkül határoznak az előbbeni közgyűlés nap-
 rendjérg kitűzött tárgyak felett.

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
 dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
 üdőségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó
 fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az
 eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy
 kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-
 hává teszi! Poudert alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
 páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
 Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
 s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
 Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
 1938 a városházzal szemben.

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző műterme
DEBRECEN, Piac-utca 61.

Mérték után rendelve bármilyen érzékeny alakra
 -- 6 óra alatt készit legkényelmesebb --

midert

kütünő egyenestartókat. — Kirakatba készült
 fűzőket félárban adom el. Óriási raktár kész
 fűzőkben **legolcsóbb árakban.**

A májusi költözködés

- alkalmából ajánlok -

francia konyhákat,
 tornyos tűzhelyeket,
 jégsekreányeket, fagyalt
 gépeket, kerti padokat.

SESZTINA LAJOS

- vaskereskedése -

Debrecen, Piac-utca 23.

„KOVÁCS“ kénes hatású

ártézi fürdő

BIHAR-DIÓSZEGEN.

Biztos hatású a köszvény és csuzos bántalmak
 különböző alakjainál; bőrbajok, vesék, máj, lép
 és méhdaganatainál és gyuladásainál; arany-
 eres bántalmaknál; az idegrendszer számos
 megbetegedéseinek; törések és ficamok után
 visszamaradt tagmerevedéseknél, bőrbajoknál.
 Különösen felhívjuk a t. közönség figyelmét
 azon szerencsés körülményre, hogy e vidéken
 állandóan fellépő malarikus lázak által okozott
 léptülmengések a fürdő rövid használata után
 gyorsan elosznak, miért is mi mint utókura
 ischias bántalmak után ugyszólván nélkülözhe-
 tetlen. A fürdő állandó orvosi felügyeletével a
 községi orvos ur van megbízva, ki a hozzá-
 forduló betegeket a leggondosabb szakszertű
 kezelésben részesíti s a fürdő használatát ille-
 tőleg hasznos tanácssal látja el.

A fürdő október utoljáiig nyitva.

Özv. Kovács Sándorné

2863

fürdőtulajdonos.

KISS szerencséseje NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyona szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal **állandóan reménye van**, gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer, tehát **biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélye páratlanok**, nincs a világon sorsjáték-tervezet mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál mint a huzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség **teljes bizalommal van**, az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját neve, vagy más, önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyereséggel lesz kihuzva már a legközelebbi huzásokon.

Kisérlelje meg szerencsését nálunk, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Kiss Károly és Társa

bank részvénytársaság, a magyar kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárucító helye.
Központ: Kossuth Lajos-utca 13. sz. Fióközletek: Rákóczi-ut 55. sz.

Hogy hívják ?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél 14700	Dániel 106933	Géza 82904	Kázmér 65972	Mátyás 52603	Sámson 70484
Adólt 34283	Dávid 29343	Gida 102186	Katalin 84618	Melinda 102157	Sámuel 107684
Adorján 479	Demeter 4400	Gizella 22965	Kelemen 107239	Menyhért 20068	Sándor 100958
Adrien 88050	Domján 108028	Gottfried 75018	Klára 67629	Mici 29845	Sarolta 85669
Ágnes 102195	Dénes 80133	Gusztáv 23148	Klotild 102770	Mihály 56056	Sebestyén 50455
Agost 95345	Dezso 13281	Gyárfás 75001	Konrad 9810	Miklós 102132	Simon 106038
Ákos 93711	Domokos 107657	Guidó 48149	Kornélia 72137	Miksa 27181	Stefánia 44717
Aladár 93071	Dóra 8389	György 38892	Kornél 108111	Milán 93673	Szaniszló 22250
Alajos 73215	Dorottya 17026	Győző 63456	Kristóf 16604	Mór 48170	Szeréna 21516
Albert 8528	Döme 60090	Gyula 108003	Krisztina 90801	Náci 106170	Szidónia 102278
Alfonz 37473	Dömötör 51484	Gyuri 14742	Lajos 13672	Nándor 27106	Szilárd 19111
Alfréd 57507	Eberhard 90755	Hedvig 90712	László 90847	Natália 72796	Tamás 81210
Alice 40640	Edith 57453	Helena 13275	Lázár 107163	Náthán 107474	Taszió 106059
Amália 102215	Ede 33803	Henrik 39468	Lénárd 54793	Nelli 89620	Teofil 27127
Ambrus 3315	Eduard 91301	Hermann 91032	Lenke 90689	Neszedi 73375	Teodor 90814
Andor 23141	Elemer 58562	Hermína 20196	Leó 108384	Netti 60076	Teréz 102160
András 37350	Eleonóra 102136	Hubert 107627	Laura 21647	Nina 106172	Terka 8241
Anna 90069	Ella 107461	Hugó 39772	Loontin 102271	Olga 19759	Tihamér 32465
Antalka 98649	Eliás 107461	Ibolyka 102330	Leonora 91010	Olivén 79338	Tibor 58104
Antónia 95016	Ella 21058	Ida 49222	Lidia 84046	Orbán 102711	Titusz 10106
Aramka 102105	Elvira 108381	Ignác 95017	Lina 107683	Oszkár 3381	Tivadar 70476
Armin 684	Elza 73333	Ilka 107145	Livja 21507	Ottília 64248	Tóbiás 102487
Arnold 82105	Emanuel 80854	Ilka 107145	Lőránt 24704	Ódön 50446	Tóbiás 106036
Aron 634535	Emil 78235	Ilka 107145	Lipót 107476	Ottó 616	Ulrik 29430
Árpád 94220	Emilia 57211	Ilona 8102	Lőrincz 32051	Pál 108073	Urbán 38877
Arthur 26578	Emma 33813	Ilona 8102	Lucia 56331	Paula 67635	Valentin 102109
Attila 91345	Endre 489	Ilona 8102	Ludmilla 39743	Péter 83897	Valéria 60083
Augusta 58138	Erna 70331	Irena 108154	Lukács 75009	Piroska 102107	Vendel 60574
Aurél 90710	Ernő 107155	István 66918	Ludvig 102114	Pista 103624	Verona 107232
Aurélia 37409	Ervin 37781	Iván 2340	Luzia 8224	Pongrác 23121	Vidor 27370
Balázs 78233	Erzsébet 4220	Ivor 21354	Magda 45192	Ráchel 94233	Viktor 60134
Bálint 95012	Etel 65962	Izabella 13643	Manó 67698	Rafael 79323	Viktória 100187
Bani 20551	Etel 65962	Izidor 56078	Marcell 107497	Regina 108986	Vilma 90664
Barnabás 78229	Eugénia 107244	Izidor 56078	Margit 54402	René 73386	Vilmos 34083
Beatrix 6454	Eva 74136	Izso 94004	Mária 73317	Rezső 74134	Vincc 107450
Béla 65958	Fabián 95346	Jakab 106174	Mariska 51335	Richárd 9812	Walter 106187
Benedek 8216	Fáni 13163	Janka 99067	Márk 24782	Róbert 20056	Wladimir 86341
Benjamin 94224	Félicia 79841	János 60121	Mária 50474	Roland 24798	Zoltán 90545
Bernát 13623	Félicia 79841	János 60121	Márton 21051	Rozália 8134	Zsani 41645
Berta 73224	Felix 71111	Jenő 102745	Máté 2311	Rösika 79349	Zsigmond 87537
Bertalan 39757	Ferdinánd 102235	Jolán 17041	Matild 102701	Rudolf 67624	Zsófia 107175
Bertold 102104	Ferencz 100953	Jónás 90538	Matild 102701	Salamon 10228	Zsuzsanna 67634
Blanka 38900	Flóra 17012	Józsa 100963	Magda 45192		
Bódogh 8274	Flórián 8391	József 94063	Manó 67698		
Boldizsár 4205	Fodor 90672	Judith 90688	Marcell 107497		
Borbála 103108	Franciska 32069	Julia 108386	Margit 54402		
Böske 22211	Frida 32403	Juliska 27994	Mária 73317		
Boriska 60115	Frigyos 54742	Kálmán 8300	Mariska 51335		
Cristian 68002	Fülöp 22163	Kamill 34295	Márk 24782		
Cornélia 107250	Gábor 102145	Karoln 107460	Mária 50474		
Constantin 107479	Gabriel 21375	Károly 96055	Márton 21051		
Clementina 9807	Gáspár 73313		Máté 2311		
Clara 37783	Gedeon 108104		Malvin 22403		
Cezár 30442	Gergely 50551		Matild 102701		
Cecilia 20482	Getrud 90908				
Carolina 37790					
Camilla 56393					

A szíves megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adják!

Az I. oszt. sorsjegyek

árak:

- Nyolcad 1.50 korona
- Negyed 3.—
- Fél . . 6.—
- Egész . 12.—

huzása

május 19 és 21-én.

Tessék kívágni és címünkre beküldeni:

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa bank részv. társ.
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Szíveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték I. osztályára a sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát:) mellékelve bélyegekben küldöm.
kor. . . . . fill.) egyidejűleg postautalványon küldöm.
kérlem utánvételezni.

(A meg nem felelő módot szíveskedjék áthuzni.)

Pontos) Név: .....

czim:) Lakhely, utca, házszám: .....

) Utolsó posta, (megye) .....

Jegyzék

a XXIV. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 55.000 nyereségnyeiről, mely a 110.000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség
1.000.000 K.

(EGY MILLIÓ KORONA.)

	Korona.
1 jutalomdíj	600000
1 nyereség	400000
1 " " á	200000
2 " " "	100000
1 " " "	90000
2 " " "	80000
2 " " "	70000
1 " " "	60000
2 " " "	60000
1 " " "	50000
1 " " "	40000
5 " " "	30000
3 " " "	25000
8 " " "	20000
8 " " "	15000
36 " " "	10000
67 " " "	5000
3 " " "	3000
437 " " "	2000
803 " " "	1000
1528 " " "	500
140 " " "	300
34450 " " "	200
4850 " " "	170
100 " " "	130
4350 " " "	100
3350 " " "	80
3350 " " "	48
55.000 nyereség és jutalomdíj	K 14,459.000

ÓVSZEREK!
Valódi francia és amerikai gyártmány!

Orvosilag ajánlva. Feltétlen biztos. Óvakodjunk silány utánzatoktól! GUMMI! eredeti csomagolásban.

Á r a k:

12 db fin. minőség K	2—4
12 „ francia gyártm. „	6—10
12 „ eredeti amerik. „	10—12
CAPT american (röv.)	4—6
Hálhályag 12 db fin. K	6—10
NON PLUS ULTRA „	12—16

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb K 6, 25 drb K 8.

Női óvszer Pesarium Oculosivum K 3—5.

Sérvkötő valódi angol acélrugóval K 7—10.

Cs. és kir. szab. Keleti-féle pneumatikus pelottával egyoldalu K 12, kétoldalu K 24.

Supensor (heretartó) darabja K 1—240.

Havibaj-kötő darabja K 5—11.

Haskötő darabja K 7—24.

Gummi görcsér-harisnya darabja K 3—12.

Irrigator teljesen felszerelve, darabja K 5—9.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!

legmegbízhatóbb női óvszer K 15.

Szétküldés titoktartás mellett. 20 koronán felüli rendelésnél 20 százalék árkedvezmény.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KELETI J. gummiáruk és beteg-

ápolási cikkek gyára

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 17. szám.

HELICOL-PREMIER

Minden tőlünk származott kerékpár **első-rangu gyártmány.**

.. **Megbízható konstrukció.** ..

.. **Legfinomabb kiállítás.** ..

.. **Könnyű működés.** ..

Gyárainkat egyesítettük COVENTRY ÉS DOOS cég alatt.

A világ legnagyobb kerékpár-gyárosai.

Debreceni képviselőnk:

KESZLER A. Széchenyi-utca.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon **államdíjat és aranyérmet nyert.**

Erősítőszere gyöngékedők, vérszegények és láb-
zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvos elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fillér.

Kiadó bolthelyiség

üzlet folytatására, de különösen

: iparosnak :

nagyon alkalmas, Zugó-utca

6. sz. a. május 1-re kiadó.

Értekezhetni **SCHWERLA**
GYULA kovács-mesterrel Hat-
van-u. 47. szám alatt.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

-- Menyasszonyi kelengye-divatáruház. --
Szőnyegek. Fügönyök. Ágy- és asztal-
terítők. Plüsch-takarók. Linoleum. Butor-
szövetek 2455

!!! óriási raktára !!!

Reumában és csuszban

szenvedőkkel szívesen díjtalanul közlöm levél-
beni megkeresésre, hogy fájdalmaitól mily
uton szabadultam meg. Czim: **CARL RADER**
München, Kurfürstengasse 40/a.

Gyógyfürdő. GLEICHENBERG. Steiermark.

Klimatikus gyógyhely.

Nyári üdülőhely.

Orvosilag ajánlva: Minden emésztési zavarokban szenvedőknek, lép-, máj- és vesebajok ellen, tuberculosis (kezdő stádiumban, vagy régebbi keletű, ha a baj elszigeteltetett). Tüdővízenyő, asthma, szivbaj, görvélykór, hójagbántalmak, csúz és reuma, női bajok és idegesség ellen.

.. Kitérő hatású lábadozó betegeknek. Gyógyhatása utólérhetetlen indicált bajoknál. ..

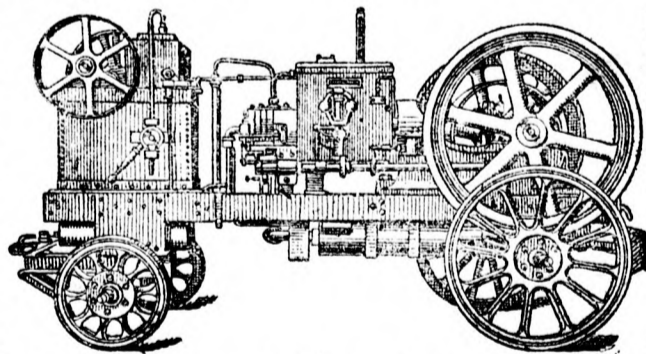
Világhírű gyógyforrások. Idény: Május hó 15-től szeptem-
ber 30-ig.

Tájékoztatót küld s felvilágosítással szolgál

a Fürdőigazgatóság.

Eredeti „OTTO“ benzin-lokomobilok

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 13. SZ.

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 31. SZ.

benzin-, petrolin-, világító-, földgáz- és szivógázmotorokat 1—1500 lóerőig
gyárt elismert elsőrangú, versenyképes kivitelben csakis **LANGEN** és **VOLF** motorgyára Budapest, IV., Váci-körút 59.

SZENT LÁSZLÓ (Püspök) HÉVVIZ GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérő kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolságban. Május—augusz-
tus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti
állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hírv 41° C. meleg természetes hévviz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál), különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmak, májbajok, vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: Nagy Ignác dr.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hírlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kilátással. Étterem, cukrázda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellé elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükör- és tizenhárom kádifürdőn kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Ujonnan épült uszoda uszatanítással és homok-kúrával. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kitérő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal. — Villamos-világítás. A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérő saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a Fürdőkezelőség.

Eladó birtok.

Egy 25 holdas fan-
csikai kaszáló (fekete ho-
mok talaju)

eladó.

Értekezhetni lehet: **Dr. MÁRTON RÁLMÁN** ügyvédnél,
Piac-utca 44. sz. a.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

- Egy szelvény } 1 szelvény 7 korona.
- 3.10 m. hosszú } 1 szelvény 10 korona.
- teljes férfiruhához } 1 szelvény 12 korona.
- (kabát, nadrág és } 1 szelvény 15 korona.
- mellény } 1 szelvény 17 korona.
- elegendő csak } 1 szelvény 18 korona.
- 1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért, szintegy fel-
öltőszövetet, turisztalónt, selyemkamarát stb. gyári áron
küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert
posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szö-
vetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a
gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintaúti,
figyelmese kiszolgálás, még a legkisebb rendelés-
nél is, teljesen friss árban.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépitőszér a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrrátkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hőgyör (3 színben) 1'20 kor., Margit-szappan 70 fill. Margit-fogpép 1 kor., Margit-aróviz 1 korona.

Kapható Debrecenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Nihalovics Jenő, Muraközy László, Téth Béla gyógyszerárakban.

Ét oboszlón: Barbócs Zs. Bőszörményben: Erősey Gábor.

Páratlan és csodás hatása!

Óvakodjunk utánaotoktól!

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. keleme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37-İK SZÁM.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki vá-
rosban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy
cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

SCHWARTZ R. Debrecen

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermek-
öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke
és végáruk, szőrmék stb-iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairol, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA cég.

SZERENCSENAPTÁR 1909. ÉVRE

Ezen szerencsenaptár számai árva gyermekek húzták. Gyorsan válasszon, vegye meg a születése vagy nevenapja mellett álló számot, mert a pillanat kedvezése folytán sokan jutottak már gazdagsághoz és jóléthez.

Január	Február	Március	Április	Május	Junius	Julius	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
1 2196	1 91804	1 63613	1 90497	1 35829	1 2111	1 16039	1 64752	1 55568	1 2163	1 99947	1 39147
2 13499	2 65706	2 9993	2 65946	2 78972	2 33744	2 38696	2 69046	2 11168	2 17356	2 66758	2 78854
3 23923	3 41590	3 2135	3 11188	3 90817	3 65941	3 55243	3 2164	3 17553	3 16001	3 39104	3 2148
4 74912	4 62923	4 33678	4 21391	4 53325	4 53349	4 73365	4 17363	4 2151	4 38619	4 9101	4 33116
5 79371	5 2211	5 78977	5 13990	5 66612	5 90615	5 34191	5 13586	5 34191	5 63238	5 4339	5 33309
6 93908	6 19189	6 99491	6 19191	6 90937	6 108703	6 22700	6 3199	6 11443	6 73357	6 19537	6 18311
7 23379	7 23947	7 66736	7 78836	7 942	7 39108	7 13099	7 3392	7 13576	7 39135	7 3533	7 78961
8 55235	8 52405	8 52314	8 22370	8 19445	8 92375	8 13594	8 74919	8 23416	8 90828	8 66328	8 53832
9 95859	9 66394	9 65325	9 75324	9 23176	9 66730	9 90611	9 52442	9 33108	9 66705	9 55548	9 90940
10 16040	10 52250	10 39167	10 52265	10 3522	10 39197	10 2138	10 55396	10 3723	10 18332	10 39122	10 55229
11 6777	11 2144	11 74992	11 22152	11 17364	11 65123	11 18331	11 75823	11 11153	11 38327	11 66603	11 6785
12 38655	12 18388	12 18338	12 6789	12 95874	12 18356	12 23399	12 66726	12 9495	12 9914	12 78975	12 90159
13 64705	13 37232	13 9973	13 11172	13 4333	13 6800	13 55595	13 52224	13 39160	13 23381	13 16631	13 3534
14 41478	14 9499	14 24156	14 33310	14 78337	14 24634	14 4369	14 73368	14 33120	14 63915	14 2109	14 74908
15 55226	15 90452	15 74981	15 3505	15 64338	15 4369	15 73368	15 33120	15 63915	15 2109	15 2101	15 74908
16 93901	16 19564	16 38741	16 16032	16 29186	16 33396	16 64758	16 9968	16 55541	16 33343	16 23497	16 55362
17 2216	17 22654	17 55556	17 78384	17 74947	17 78381	17 2138	17 19412	17 79352	17 19544	17 18305	17 66763
18 33438	18 19566	18 74983	18 52238	18 64832	18 55354	18 18370	18 23946	18 66818	18 2124	18 52274	18 63742
19 75802	19 38725	19 2189	19 91623	19 9334	19 39481	19 33393	19 33393	19 3540	19 55353	19 9457	19 75821
20 108702	20 99649	20 18345	20 55245	20 23948	20 16718	20 55584	20 17355	20 90907	20 33104	20 55552	20 78956
21 39190	21 53344	21 92893	21 17360	21 9458	21 33126	21 78887	21 90948	21 2449	21 78989	21 69020	21 90902
22 52236	22 23451	22 11189	22 39139	22 18337	22 19557	22 95869	22 9956	22 11171	22 55363	22 4389	22 52142
23 66710	23 63912	23 78399	23 24689	23 19569	23 34499	23 65939	23 55526	23 37245	23 52218	23 22612	23 66654
24 74952	24 41495	24 90632	24 66656	24 35819	24 13994	24 99933	24 16023	24 16008	24 13981	24 63904	24 52148
25 90945	25 39113	25 41490	25 39142	25 2101	25 63248	25 24659	25 24682	25 19510	25 23939	25 108724	25 2179
26 22639	26 66768	26 66745	26 63233	26 55571	26 78383	26 18364	26 69039	26 92886	26 92895	26 9901	26 33354
27 78861	27 39165	27 52436	27 22494	27 74942	27 44487	27 4365	27 39107	27 52201	27 2181	27 22610	27 22681
28 55597	28 23395	28 33121	28 2201	28 99345	28 63759	28 17331	28 66740	28 66738	28 24681	28 23386	28 16004
29 59336		29 66883	29 4997	29 55338	29 18334	29 33683	29 52220	29 75806	29 74913	29 16037	29 91612
30 63723		30 9934	30 23469	30 75442	30 23496	30 90637	30 90603	30 55504	30 55586	30 33123	30 92878
31 9917		31 22633	31 63765	31 63765		31 74923	31 74916		31 74969		31 39138

A XXIV. magy. kir. szabad. osztálysorsjáték i. osztályának húzása 1909. május 19. és 21-én fog lefolyni.

Az i. osztály **egy egész** **egy fél** **egy negyed** **egy nyolcad**
sorsjegyek árai: **KK 12.-** **KK 6.-** **KK 3.-** **KK 1.50**

Az eredeti sorsjegyek szétküldése az összeg előzetes beküldése ellenében, vagy utánvétellel is történhetik.
Legkényelmesebb a postautalványval való megrendelés. A pénz bérmentes beküldhetése céljából szívesen szolgálunk t. vevőinknek díjtalanul postatakarékpénztári befizetési lapokkal. A játék résztvevőinek minden lefolyt húzás után megküldjük a hivatalos nyereményjegyzéket. Fenti szerencseszámok kizárólag csakis

A most be- **400,000** koronás fő-
fejezett fő-
húzásnál a nyereményt ötödször
fizetjük ki t. vevőinknek. Ezuttal a
66814. számú sorsjegyre.

Gaedicke Bankházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11. kaphatók.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen	Borhegyi, huyhajtó	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fökut, az ásványvizek királya	Boholti, üdítő víz	Kászon-Salutaris
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Előpataki, sárgaság ellen	Répáti, égvényes ásványvíz
Bodóki Matild, alkális savanyuvíz	Felsőrákosi Mária, légsóhurut ellen	Székely-Selters, idült gyomorbagok ellen
Baross, vesebag ellen	Hargitaligeti, üdítő ital	Sztojkal, cukorbetegség ellen

természetes ásványvíz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel ::

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Helyi képviselő: MALMÁGYI JÓZSEF. Kapható mindenütt.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorféreg, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer készvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Egész éven át nyitva. UJ TÁTRAFÜRED. Egész éven át nyitva.

Klimatikus gyógyhely, 1005 méter magasságban, a Magas-Tátra legvédettebb telepe. 300 modern berendezésű szoba, villanyvilágítással, légfűtéssel.

Teljesen elkülönített szanatorium

tüdőbetegek részére. Fekvő csarnokok a fenyves közepén. Hízó kúra. Saját tehenészet. Tej-kúra. Szerum-kezelés. Vezetőorvos: Dr. SCHARL PÁL.

Pensio: lakás, villanyvilágítás, kiszolgálás, gyógy- és zenedíj, napi hétszeri étkezés 10 koronától, szobák napi 2 koronától feljebb. Modern berendezésű villák 4, 6, 8, 10 szobával, konyhával teljesen berendezve, villanyvilágítással kiadók. — Kitérő vasúti összeköttetés. Poprádról villanyos vasút.

Prospectust kívánatra a fürdőtelep igazgatósága küld.

Igazgató: RÁCZ ARNOLD.

2799

OSERS és BAUER

Kizárólagos motorgyár: BÉCS, XX. Dresdnerstrasse 81—83.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, Podmaniczky-utca 18.

SZIVÓGÁZ-MOTOROK.

a jelenkor legolcsóbb üzeme, 2—3 fillér üzem-költség egy óra alatt 1000-ként. — Elismert elsőrendű szolid gyártmány. 1000-nél több telep üzemben. — Szivógáz-motoraink a többek között a következő helyeken tekinthetők meg üzemben:

László Károly, Nagyhódos, Szatmár mellett 35 HP. szivógáztelep. Domahidi Domahidy Sándor, Domahida, 16 HP. szivógáztelep. Takács Imre, Heves-Pásztó, 60 HP. szivógáztelep. Rosmann Samu, Mocs, Kolozsmegye, 40 HP. szivógáztelep. Jung Antal, Csánád-Apátfalva, 30 HP. szivógáztelep. Herczeg József, Magyar-Bánhegyes, 30 HP. szivógáztelep.

Benzinmotorok. **Benzinlokomobilok.**

Elegáns facon!
Heti gyártás 15,000 pár.

Kitünő hírnevünket
szolid alapelveinknek
köszönhetjük.

Legnagyobb választék
1200 munkás és hivatalnok.

Cipőáruinkat

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honi ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	kor. 6.60
Férfi füzös cipő, kitünő Box-bőrből	" 9.—
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő	" 12.—
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevauxból, igen könnyű, Goodyear varrott	" 12.50
Férfi cugos tiszti cipő, legfinomabb Chevauxból, sima	" 13.—
Férfi gombos cipő, 1-a Chevauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	" 14.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style.	" 16.—

Különlegesség
„Goodyear Welt“
árakban.
A jelenkor.
elismert legjobb
minősége.

Honi ipar.

Női füzös cipő, erős bőrből	kor. 6.—
Női gombos cipő, box bőrből	" 8.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozású	" 8.—
Női füzös cipő, 1-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	" 11.50
Női gombos cipő, legfin. Chevauxból, Goodyear varrott, elegáns facon	" 12.50
Női füzös cipő Chevaux bőrből igen szolid kidolgozású	" 8.50
Női cipő füzös a legfinomabb Chevaux bőrből Goodyear varrott	" 12.50

Legnagyobb választék fél-, házi és gyermek-cipőkben. ● Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL“ cipőgyár részv.-társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.